

Kwartaalinzicht

› Editie 1 | Q1 2017

Vereniging van
Financieringsondernemingen in
Nederland

› **kredietinzicht**

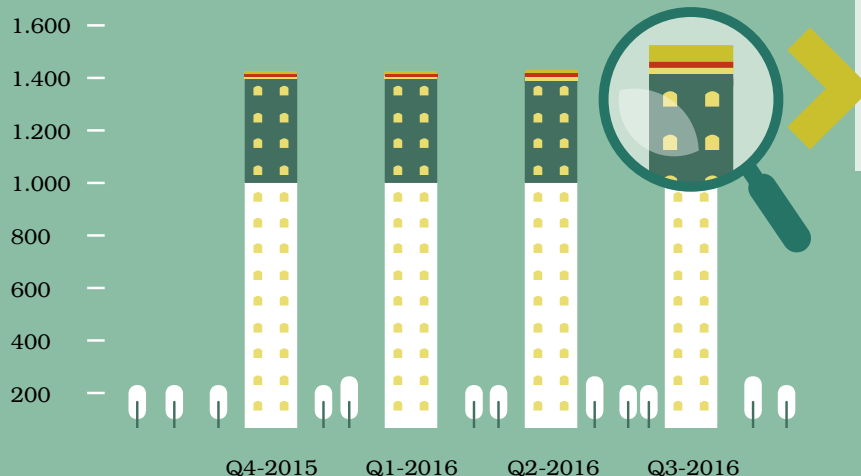

Beste VFN-relatie,

Met veel plezier introduceer ik hierbij het allereerste kwartaalbericht van de VFN. Als onderdeel van onze communicatiestrategie zullen we u voortaan vier keer per jaar in vogelvlucht meenemen langs de meest recente ontwikkelingen op het gebied van consumptief krediet. Met een kernachtige weergave willen we u in één oogopslag een beeld geven van de laatste stand van de markt.

Met vriendelijke groet,
Guus Alfrink

Centraal Krediet Informatiesysteem (CKI) van BKR

Nieuw verstrekt consumptief krediet Q3 2016 in miljoenen euro's:

Aflopend krediet	€ 1.111 miljoen
Doorlopend krediet	€ 342 miljoen
Operationele autolease	€ 70 miljoen
Verzendhuis krediet	€ 9 miljoen
Saneringskrediet	€ 3 miljoen

- Operationele autolease
- Sanerings krediet
- Verzendhuis krediet
- Doorlopend krediet
- Aflopend krediet

DNB

Uitstaand saldo consumptief krediet huishoudens in miljoenen euro's:

- Ultimo september 2016: € 17.951 miljoen euro
- Ultimo oktober 2016: € 17.888 miljoen euro
- Ultimo november 2016: € 17.701 miljoen euro

CBS

➤ Inflatie december 1%, 2016 0,3%

De inflatie (CPI) is in december 2016 gestegen tot 1%, aldus het CBS. Dat is 0,4 procentpunt hoger dan in november. De toename van de inflatie wordt vooral veroorzaakt door een stijging van de brandstofprijzen en van kleding. Over heel 2016 kwam de inflatie uit op 0,3% (0,6% over 2015), een historisch laag niveau. In de laatste 50 jaar was de inflatie alleen in 1986 en 1987 nog lager.

➤ Economische ramingen 2017

2,1%

Economische groei

2,1%

Toename consumptie huishoudens

5,3%

Werkloosheid

➤ De economie zal in 2017 verder herstellen, blijkt uit de decemberraming 2016 en economische vooruitzichten 2017 van het CPB. Het CPB voorspelt voor 2017 een economische groei van 2,1% (2,1% in 2016). De economische groei in 2017 wordt vooral veroorzaakt door de consumptie van huishoudens die in 2017 met 2,1% zal toenemen.

De werkloosheid komt dit jaar uit op 5,3% (6,0% in 2016) en de inflatie (HICP) stijgt naar 0,9% (0,1% in 2016). De lange rente in Nederland komt in 2017 volgens het CPB uit op 0,3%, hetzelfde percentage als in 2016.

➤ VFN Financieringsbarometer

151

Ten opzichte van vorig kwartaal daalt de Index Consumentenfinanciering. (was 168)

117

Ten opzichte van vorig kwartaal stijgt de Aankoopbereidheid. (was 113)

129

Ten opzichte van vorig kwartaal daalt de Index Financieringsbereidheid. (was 149)

71%

Grote aankopen in de afgelopen 12 maanden. Vaakst gedaan:

35%

Grote vakantiereis

33%

Consumentenelektronica

55%

In meer dan de helft van de gevallen worden grote huishoudelijke apparaten niet-gepland gekocht.

14%

Binnen de categorieën auto, motor, boot en/of caravan werd het vaakst een krediet afgesloten.

64%

Verwacht grote aankoop te doen in de komende 12 maanden. Vaakst verwacht:

39%

Grote vakantiereis

Persoonlijke lening

Doorlopend krediet

De persoonlijke lening en het doorlopend krediet zijn de vormen van krediet die het vaakst worden afgesloten. Het persoonlijke krediet is sinds 2014 aan een opmars bezig, terwijl het doorlopend krediet sinds toen aan terrein verliest. De persoonlijke lening is nu voor het eerst groter dan het doorlopend krediet.

10% ➤ 16%

Waar in het afgelopen jaar 10% van de renovaties/verbouwingen (gedeeltelijk) werd gefinancierd met een krediet, verwacht men 16% van de renovaties/verbouwingen in het komende jaar (gedeeltelijk) te financieren.

Vierde kwartaal 2016

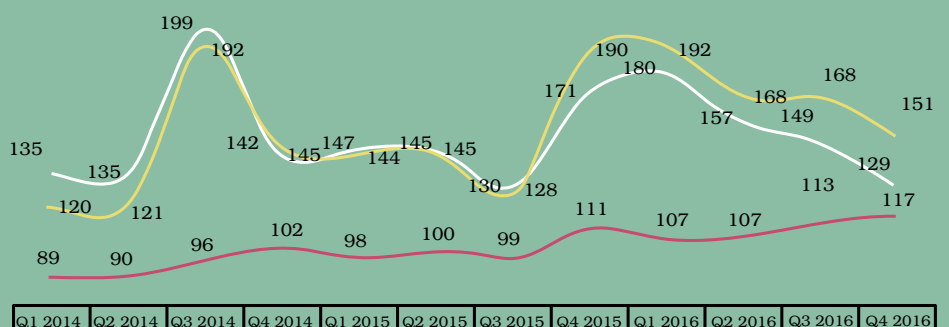
De consumentenfinancieringsindex is gedaald tot 151, de aankoopbereidheid is licht gestegen tot 117 en de financieringsbereidheid is afgenomen tot 129. 71% van de Nederlanders deed een grote aankoop in Q4. De grotere vakantiereis (35%) en consumentenelektronica (33%) zijn grote uitgaven die het vaakst worden gedaan. 64% van de Nederlanders verwacht de komende 12 maanden een grote uitgave te doen. De meest verwachte grote aankoop/uitgave is de grotere vakantiereis. In 2016 is de persoonlijke lening het doorlopend krediet voorbijgestreefd in populariteit.

Consumenten verwachten meer aankopen te financieren dan in de afgelopen 12 maanden. Ten opzichte van het vorige kwartaal is de financieringsindex wel gedaald. De barometer is opgebouwd uit twee indices: aankoopbereidheid en financieringsbereidheid.

Trendmatige ontwikkeling

Financieringsbarometers 4^e kwartaal 2016

- Index Consumentenfinanciering
- Index Aankoopbereidheid
- Index Financieringsbereidheid

CBS

Consumentenvertrouwen

Volgens het CBS hebben consumenten in oktober 2016 2,7% meer uitgegeven dan in dezelfde maand een jaar eerder. De procentuele groei van de binnenlandse consumptie van huishoudens was sinds jaren niet zo groot. Vooral de uitgaven aan duurzame goederen stegen flink (8,1%). En hoewel de omstandigheden voor consumptie in december 2016 iets minder gunstig waren dan in oktober, blijft het consumentenvertrouwen in december onverminderd positief, aldus het CBS. Net als in oktober en november berekende het Bureau het consumentenvertrouwen in december op 12, de afgelopen 9 jaar was deze score niet zo hoog.

+ 2,7%

Consumentenuitgaven oktober 2016 +2,7% t.o.v. oktober 2015.

+ 8,1%

Uitgaven duurzame goederen oktober 2016 +8,1% t.o.v. oktober 2015.

12

Consumentenvertrouwen december 2016 is 12.

AFM

“Crowdfunders moeten risico's beter in kaart brengen”

De AFM is van mening dat bij de informatieverstrekking door crowdfunders de risico's onderbelicht blijven. Zo vindt de AFM het van belang dat inzicht wordt verschaft in wanbetalingen. Om consumenten zich snel een beeld te laten vormen van de risico's is het volgens de AFM noodzakelijk dat crowdfunders in ieder geval onderstaande informatie 'duidelijk en begrijpelijk' en 'op een prominente plek op de website' weergeven:

- De totale bemiddelde som.
- Aflossingen en uitbetaalde rente.
- Het totaal aan betalingsachterstanden en afboekingen.
- Een uitsplitsing van betalingsachterstanden.
- Het bedrag dat nog afgelost moet worden.

In het voorjaar van 2017 zal de AFM bepalen of crowdfunders voldoende hebben gedaan om een realistisch beeld van de risico's te geven.

AFM

AFM gaat toezien op reclame-uitingen bij mobiele telefoons op afbetaling

Mobiele telefoons op afbetaling worden gezien als een vorm van krediet en zullen door de AFM ook overeenkomstig worden beoordeeld. Vanaf 1 januari 2017 ziet de AFM er op toe dat de waarschuwingszin 'Let op! Geld lenen kost geld' in reclame-uitingen van de telecomeaanbieders wordt vermeld. Ook de krediettabel en de kosten van het krediet moeten vanaf dan apart worden vermeld. Vanaf 1 mei worden telefoonkredieten ook geregistreerd bij het BKR. De AFM zal er vanaf dat moment ook op gaan toezien dat voor telefoonkredieten een leentoets wordt afgenomen (incl. BKR toetsing).

AFM

Waarschuwing 'Let op! Geld lenen kost geld' heeft geen effect op gedrag consument

De waarschuwingszin 'Let op! Geld lenen kost geld' die kredietaanbieders sinds 2009 verplicht moeten opnemen in reclames voor consumptief krediet heeft geen effect op het gedrag van de consument. Dat blijkt uit onderzoek van de AFM en het Ministerie van Financiën. De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn dat de kredietwaarschuwing op de korte termijn geen effect heeft op het gedrag van de consument en dat ook de invloed op de attitude van de consument ten aanzien van lenen, de voorgenomen handelwijze en de wijze waarop consumenten kredietreclames ervaren op korte termijn verwaarloosbaar is. Een effect op de lange termijn van een kredietwaarschuwing wordt door het onderzoek niet aangetoond, maar ook niet uitgesloten.

Omdat bewustwording de huidige doelstelling vormt van de kredietwaarschuwing, adviseert de AFM de Minister van Financiën om te bepalen of hij met deze waarschuwing ook andere gedragsdoelstellingen nastreeft. In samenwerking met de AFM kan dan worden onderzocht of de kredietwaarschuwing hieraan bijdraagt, en welke nieuwe maatregelen nodig zijn.

Ministerie van V&J

Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (GDPR) ter consultatie voorgelegd.

De uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming is op 9 december 2016 ter consultatie voorgelegd door het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De GDPR (General Data Protection Regulation) werd gepubliceerd op 4 mei 2016 en treedt in werking op 25 mei 2018. De verordening versterkt de rechten van consumenten, onder andere door het principe van dataportabiliteit. De onafhankelijkheid en de bevoegdheden van toezichthouders zullen worden versterkt. De verantwoordelijkheden voor organisaties die persoonsgegevens verzamelen en verwerken, worden flink verzaamd.

Ministerie van Financiën

Wet implementatie richtlijn verzekeringsdistributie (IDD) ter consultatie voorgelegd.

De Wet implementatie richtlijn verzekeringsdistributie is op 23 december 2016 ter consultatie voorgelegd door het Ministerie van Financiën. De IDD (Insurance Distribution Directive) werd op 2 februari 2016 gepubliceerd. De EU-lidstaten moeten uiterlijk 23 februari 2018 aan de richtlijn voldoen. De implementatie in Nederland is van belang in verband met de bepalingen die in de richtlijn zijn opgenomen rond de vakbekwaamheid van medewerkers.

Ministerie van Financiën

Evaluatie algemene zorgplicht Wft

De Minister ziet als gevolg van de evaluatie geen aanleiding tot het treffen van maatregelen. De normerende en sanctionerende werking van de regeling functioneert volgens de Minister goed. Wel kondigt de Minister - gezien het ontbreken van formele handhaving en bestuursrechtelijke rechtspraak - een nieuwe evaluatie van de algemene zorgplicht aan, die uiterlijk 1 januari 2022 moet zijn voltooid.

AFM/ACM

AFM publiceert leidraad 'Consumenten en Incassotrajecten' ACM start campagne: "Incasso? Betaal alleen als het klopt"

Uit onderzoek van de ACM van november 2015 kwam naar voren dat een brede groep incassobureaus regelmatig onterechte vorderingen in rekening brengt, onterechte kosten berekent en consumenten op een ontoelaatbare wijze onder druk zet. Om de consument weerbaarder te maken is de ACM een voorlichtingscampagne gestart, waarbij de consument wordt opgeroepen om zelf in actie te komen.

In de leidraad 'Consumenten en Incassotrajecten' geeft de AFM aan wat de verantwoordelijkheden van kredietaanbieders zijn bij incassoproblemen. Bij betalingsachterstanden verwacht de AFM bijvoorbeeld dat kredietverstrekkers contact met hun klanten opnemen en samen naar een oplossing zoeken. Ook zet de AFM uiteen welke kosten in rekening mogen worden gebracht bij een betalingsachterstand (geen incassokosten) en geeft ze aan dat de verantwoordelijkheid van de kredietverstrekker niet ophoudt met het inschakelen van een incassobureau. Tot slot laat de AFM weten dat het doorverkopen van vorderingen en kredietovereenkomsten eerder uitzondering dan regel zou moeten zijn.

Vereniging van
Financieringsondernemingen in
Nederland

› krediet *inzicht*